



**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎN C H E I E R E

**cu privire la respingerea cererii de revizuire și a cererii privind ridicarea
excepției de neconstituționalitate**

în cauza de contencios administrativ

Aliona Roșca împotriva Consiliului Superior al Magistraturii,
(contestarea actului administrativ)

Dosarul nr. 3rh-25/26

NR. PIGD 2-26047884-01-3rh-09042026

Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului invocată de revizuentă a fost pronunțată într-o altă cauză, iar circumstanțele invocate nu se încadrează în temeiurile de revizuire prevăzute de art. 449 lit. b) și h) din Codul de procedură civilă.

Curtea Supremă de Justiție (jud. C. Gurschi, N. Gordilă, G. Stratulat, V. Doagă, Gh.
Nicolae, S. Moldovan, I. Bejenaru, V. Timofti, N. Clima)

30 septembrie 2026

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților cererea de revizuire depusă de Aliona Roșca împotriva Hotărârii Curții Supreme de Justiție din 1 martie 2013, precum și cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Diana Stănilă, *Președinte*,

Ana Cucerescu,

Gheorghe Stratulat, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 12 februarie 2013, Aliona Roșca a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Superior al Magistraturii, solicitând anularea Hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 82/4 din 29 ianuarie 2013 și înlăturarea încălcărilor pretins comise de Consiliul Superior al Magistraturii prin:

- a. repunerea sa în termenul de înaintare a cerințelor;
- b. revizuirea/casarea Hotărârii CSM nr. 177/12 din 20 aprilie 2010, în partea prin care a fost validată Hotărârea Colegiului de calificare nr. 24/1 din 26 martie 2010 privind atestarea sa;
- c. revizuirea/casarea Hotărârii CSM nr. 116/10 din 13 martie 2012, în partea prin care a fost validată Hotărârea Colegiului de calificare nr. 24/1 din 24 februarie 2012 privind atestarea sa;
- d. casarea Hotărârilor Colegiului de calificare nr. 24/1 din 26 martie 2010 și nr. 24/1 din 24 februarie 2012;
- e. adoptarea unor noi hotărâri prin care să se constate corespunderea nivelului său de cunoștințe profesionale gradelor V și IV și să i se confere gradul de atestare IV.

2. Prin Hotărârea din 1 martie 2013, Curtea Supremă de Justiție a respins ca nefondată acțiunea depusă de Aliona Roșca împotriva Consiliului Superior al Magistraturii.

3. Instanța a reținut că, potrivit cadrului normativ aplicabil la acel moment, controlul judecătoresc asupra hotărârilor Consiliului Superior al Magistraturii era limitat la respectarea procedurii de emitere și adoptare, iar la adoptarea Hotărârii nr. 82/4 din 29 ianuarie 2013 nu au fost constatate încălcări de procedură.

4. Distinct de această procedură, la 15 martie 2013, Aliona Roșca a inițiat o acțiune în apărarea reputației profesionale în legătură cu declarațiile publice formulate de N.C. în contextul ședinței Consiliului Superior al Magistraturii din 29 ianuarie 2013.

5. Acțiunea respectivă a fost respinsă prin hotărârea din 17 decembrie 2013 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, menținută prin decizia din 22 ianuarie 2015 a Curții de Apel Bălți, iar prin încheierea din 3 iunie 2015 Curtea Supremă de Justiție a declarat recursul inadmisibil.

6. La 11 decembrie 2025, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a pronunțat Hotărârea în cauza Roșca v. Republica Moldova, cererea nr. 60943/15, prin care a constatat încălcarea art. 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului în legătură cu protecția reputației profesionale a reclamantei. Hotărârea a devenit definitivă la 12 martie 2026.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE REVIZUIRE

7. La 9 aprilie 2026, Aliona Roșca a depus cerere de revizuire împotriva Hotărârii Curții Supreme de Justiție din 1 martie 2013, invocând temeiurile prevăzute de art. 449 lit. b) și h) din Codul de procedură civilă.

8. Revizuenta a solicitat admiterea cererii de revizuire, casarea Hotărârii Curții Supreme de Justiție din 1 martie 2013 și rejudecarea cauzei, iar, în rejudecare, anularea integrală a Hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 82/4 din 29 ianuarie 2013 și obligarea Consiliului Superior al Magistraturii să reexamineze pe fond cererea sa din 21 ianuarie 2013.

ARGUMENTELE REVIZUIRII

9. În motivarea cererii, Aliona Roșca a susținut că Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 11 decembrie 2025 constituie o împrejurare nouă și determinantă în sensul art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă.

10. A menționat că instanța europeană ar fi constatat împrejurări care infirmă premisele factuale avute în vedere de autoritățile naționale, inclusiv în ceea ce privește acuzațiile formulate împotriva sa, procedurile de evaluare profesională, existența presiunilor instituționale și contextul în care a depus cererea de demisie.

11. Cu referire la art. 449 lit. h) din Codul de procedură civilă, revizuenta a susținut că, deși Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului a fost pronunțată într-o cauză privind protecția reputației profesionale, constatările acesteia ar avea legătură directă cu procedurile administrative care au făcut obiectul Hotărârii Curții Supreme de Justiție din 1 martie 2013.

12. În acest sens, revizuenta a considerat că încălcarea constatată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului poate fi remediată, cel puțin parțial, prin anularea Hotărârii Curții Supreme de Justiție din 1 martie 2013 și rejudecarea cauzei.

13. La 23 iunie 2026, Consiliul Superior al Magistraturii a depus opinie asupra cererii de revizuire, solicitând respingerea acesteia ca inadmisibilă.

14. Consiliul Superior al Magistraturii a susținut că Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 11 decembrie 2025 a fost pronunțată în cadrul unei alte proceduri judiciare și nu privește încălcarea unui drept sau a unei libertăți fundamentale prin Hotărârea Curții Supreme de Justiție din 1 martie 2013.

15. Referitor la art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, Consiliul Superior al Magistraturii a menționat că hotărârea Curții Europene pronunțată ulterior nu constituie o circumstanță nou-descoperită care să fi existat anterior pronunțării hotărârii a cărei revizuire se solicită.

CEREREA PRIVIND RIDICAREA EXCEPȚIEI DE NECONSTITUȚIONALITATE

16. La 24 iunie 2026, Aliona Roșca a depus o cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a textului „dar nu mai târziu de 5 ani de la data rămânerii irevocabile a hotărârii, încheierii sau deciziei” din art. 450 lit. b) din Codul de procedură civilă și sesizarea Curții Constituționale.

17. Revizuenta a solicitat, de asemenea, amânarea examinării cauzei până la pronunțarea Curții Constituționale.

18. În motivarea cererii, aceasta a susținut că Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 11 decembrie 2025 a intervenit după expirarea termenului absolut de 5 ani prevăzut de art. 450 lit. b) din Codul de procedură civilă, astfel încât aplicarea acestui termen ar face imposibilă valorificarea împrejurării invocate drept temei de revizuire.

19. A invocat că norma contestată ar aduce atingere art. 1 alin. (3), art. 4, art. 20, art. 28 și art. 54 din Constituție, precum și obligațiilor ce rezultă din art. 46 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

20. Totodată, revizuenta a menționat că Decizia Curții Constituționale nr. 49 din 8 aprilie 2021, pronunțată asupra aceleiași dispoziții, nu ar constitui un impediment pentru ridicarea excepției, deoarece, în opinia sa, problema constituțională invocată în prezenta cauză ar fi diferită de cea examinată anterior.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

21. Articolul 195 din Codul administrativ:

„Procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.”

22. Articolul 446 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Pot fi supuse revizuirii hotărârile, ordonanțele, încheierile și deciziile irevocabile ale tuturor instanțelor judecătorești, în condițiile prezentului capitol.”

23. Art. 447 lit. a) - c) din Codul de procedură civilă:

„Sînt în drept să depună cerere de revizuire:

- a) părțile și alți participanți la proces;
- b) persoanele care nu au participat la proces, dar care sînt lezate în drepturi prin hotărîrea, încheierea sau decizia judecătorească;
- c) Agentul guvernamental, precum și subiecții menționați la lit. a) și b) din prezentul articol, în cazurile prevăzute la art.449 lit.g) și h).”

24. Articolul 448 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de revizuire împotriva unei hotărâri sau încheieri rămase irevocabilă prin neatacare se soluționează de instanța care s-a pronunțat asupra fondului.

(2) Cererea de revizuire împotriva unei hotărâri care, fiind supusă căilor de atac, a fost menținută, modificată sau casată, emițându-se o nouă hotărâre, se soluționează de instanța care a menținut, a modificat hotărârea sau a emis o nouă hotărâre.”

25. Articolul 449 lit. b) și h) din Codul de procedură civilă:

„Revizuirea se declară în cazul în care:

b) au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei;

h) Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, printr-o hotărâre, fie Guvernul Republicii Moldova a recunoscut, printr-o declarație, o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale care poate fi remediată, cel puțin parțial, prin anularea hotărârii pronunțate de o instanță de judecată națională.”

26. Articolul 450 lit. b) și f) din Codul de procedură civilă:

„Cererea de revizuire se depune:

b) în termen de 3 luni din ziua în care persoana interesată a luat cunoștință de circumstanțele sau faptele esențiale ale cauzei care nu i-au fost și nu puteau să-i fie cunoscute anterior, dar nu mai târziu de 5 ani de la data rămânerii irevocabile a hotărârii, încheierii sau deciziei – în cazul prevăzut la art.449 lit.b);

f) în termen de 6 luni de la pronunțarea hotărârii sau deciziei Curții Europene a Drepturilor Omului – în cazul prevăzut la art.449 lit.h).

27. Articolul 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă:

„(1) După ce examinează cererea de revizuire, instanța emite unul din următoarele acte de dispoziție: a) încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.”

28. Articolul 12¹ din Codul de procedură civilă:

„(1) În cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

(2) La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin. (1) lit. a) din Constituție;

b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

(3) Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amână pledoariile.

(4) Dacă nu sânt întrunite cumulativ condițiile specificate la alin. (2), instanța refuză ridicarea excepției de neconstituționalitate printr-o încheiere care poate fi atacată odată cu fondul cauzei.

(5) Instanța de judecată poate ridica excepția de neconstituționalitate doar dacă cererea de chemare în judecată sau cererea de apel a fost acceptată în modul prevăzut de lege ori dacă cererea de recurs împotriva hotărârii sau deciziei curții de apel a fost declarată admisibilă conform legii.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

29. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit principiului autorității de lucru judecat (*res judicata*), atunci când instanțele judecătorești au oferit o soluție definitivă asupra unei chestiuni litigioase, aceasta nu mai poate fi repusă în discuție. Însă, acest principiu nu are un caracter absolut și poate admite derogări doar în prezența unor circumstanțe esențiale și convingătoare, care justifică redeschiderea procesului.

30. Potrivit dispozițiilor Capitolului XXXIX din Codul de procedură civilă, revizuirea este o cale extraordinară de atac, prin care poate fi dispusă retractarea unei hotărâri irevocabile numai în cazurile expres și limitativ prevăzute de lege. Prin urmare, prevederile art. 449 din Codul de procedură civilă trebuie interpretate strict, fără posibilitatea extinderii lor prin analogie sau prin interpretare lărgită.

31. Revizuirea are ca scop retractarea unei hotărâri definitive numai în situații în care există dovezi clare ce vizează vicii fundamentale, care afectează substanța soluției adoptate. Or, revizuirea nu poate servi drept un recurs camuflat pentru a rediscuta fondul cauzei, iar simplul dezacord cu soluția anterioară nu poate justifica desființarea unei hotărâri irevocabile (2r-237/25, 2r-337/24 și 2rc-115/23).

32. În prezenta cauză, Aliona Roșca și-a întemeiat cererea de revizuire pe art. 449 lit. b) și h) din Codul de procedură civilă.

33. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție va verifica separat dacă circumstanțele invocate se încadrează în fiecare dintre aceste temeuri.

34. La examinarea cererii de revizuire, instanța pornește de la conținutul concret al faptelor și circumstanțelor invocate de revizuentă și verifică dacă acestea se încadrează în temeiurile de revizuire prevăzute limitativ de art. 449 din Codul de procedură civilă. Calificarea juridică dată de revizuentă argumentelor sale nu poate determina incidența unui temei de revizuire dacă, prin natura lor, circumstanțele invocate nu întrunesc condițiile prevăzute de norma respectivă.

Cu privire la temeiul prevăzut de art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă.

35. Pentru incidența art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă este necesar ca circumstanțele sau faptele invocate să fie esențiale pentru soluționarea cauzei, să fi existat la momentul judecării acesteia, dar să nu fi fost și să nu fi putut fi cunoscute revizuentului, în pofida întreprinderii măsurilor necesare pentru aflarea lor (a se vedea deciziile nr. 2r-293/23 și 2r-482/24).

36. Prin urmare, această normă vizează circumstanțe preexistente hotărârii supuse revizuirii, descoperite ulterior, iar nu acte juridice, aprecieri sau concluzii jurisdicționale apărute după pronunțarea hotărârii irevocabile.

37. Dacă faptele și împrejurările invocate nu constituie elemente noi în sensul cerut de lege, fiind fie cunoscute, fie accesibile revizuentului în cursul procesului inițial, aceasta exclude posibilitatea redeschiderii cauzei, în temeiul menționat. Prin urmare, reluarea aceluiași argumente, fără prezentarea unor dovezi suplimentare sau a unor împrejurări esențiale, care să fi fost în mod obiectiv imposibil de cunoscut anterior, nu poate conduce la reexaminarea cauzei, prin intermediul unei căi extraordinare de atac (a se vedea decizia nr. 2r-237/25).

38. În speță, Aliona Roșca invocă drept împrejurare nouă Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 11 decembrie 2025.

39. Hotărârea respectivă nu exista la data pronunțării Hotărârii Curții Supreme de Justiție din 1 martie 2013, fiind pronunțată la mai mult de 12 ani după finalizarea procedurii a cărei redeschidere se solicită. Prin urmare, aceasta nu poate fi calificată drept o circumstanță sau un fapt preexistent, care nu a fost și nu putea fi cunoscut revizuintei în timpul judecării anterioare.

40. Nici împrejurările factuale la care face referire revizuenta nu au caracter nou-descoperit. Procedurile de evaluare profesională din 2010 și 2012, dispoziția din 4 ianuarie 2012, pretinsele presiuni instituționale, circumstanțele depunerii cererii de demisie, nemotivarea hotărârilor Colegiului de calificare și declarațiile făcute în ședința Consiliului Superior al Magistraturii erau cunoscute Alionei Roșca și au fost invocate de aceasta în procedurile desfășurate în anul 2013.

41. Faptul că aceste circumstanțe au fost ulterior analizate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului într-o altă procedură și au primit o anumită apreciere din perspectiva art. 8 din Convenție nu le transformă în fapte sau circumstanțe care nu au fost și nu puteau fi cunoscute revizuintei la judecarea cauzei inițiale.

42. Articolul 449 lit. b) din Codul de procedură civilă nu permite redeschiderea unei proceduri irevocabile exclusiv pentru motivul că un fapt cunoscut la momentul examinării inițiale a primit ulterior o altă apreciere juridică într-un alt litigiu. În aceste condiții, Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 11 decembrie 2025 nu constituie un temei de revizuire în sensul art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă.

Cu privire la temeiul prevăzut de art. 449 lit. h) din Codul de procedură civilă.

43. În ceea ce privește temeiul reglementat de art. 449 lit. h) din Codul de procedură civilă, Completul constată că cererea de revizuire a fost depusă în interiorul termenului de 6 luni prevăzut de art. 450 lit. f) din Codul de procedură civilă.

44. Respectarea termenului procedural nu este însă suficientă pentru redeschiderea procesului. Este necesar ca încălcarea constatată de Curtea Europeană a Drepturilor

Omului să fie de asemenea natură încât consecințele acesteia să poată fi remediate, cel puțin parțial, prin anularea actului judecătoresc național a cărui revizuire se solicită.

45. Prin art. 449 lit. h) din Codul de procedură civilă, legiuitorul a instituit un mecanism procesual destinat executării hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului atunci când încălcarea constatată este legată de actul judecătoresc național și remedierea ei impune redeschiderea procedurii finalizate prin acel act (a se vedea încheierea nr. 2rhc-14/25).

46. În acest sens, este necesară existența unei legături de cauzalitate între actul judecătoresc supus revizuirii și dreptul sau libertatea fundamentală a cărei încălcare a fost constatată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului.

47. Curtea Supremă de Justiție a reținut anterior că art. 449 lit. h) din Codul de procedură civilă presupune existența unei constatări a Curții Europene privind încălcarea unui drept sau a unei libertăți fundamentale în cauza în care a fost emis actul judecătoresc a cărui revizuire se solicită (a se vedea încheierea nr. 3rh-54/23 din 12 februarie 2025, § 32).

48. De asemenea, în încheierea nr. 3rh-65/18 din 17 octombrie 2018, Curtea Supremă de Justiție a reținut că aplicarea art. 449 lit. h) presupune existența unei legături de cauzalitate între actul judecătoresc supus revizuirii și drepturile sau libertățile fundamentale constatate de Curtea Europeană ca fiind încălcate.

49. În prezenta cauză, Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 11 decembrie 2025 nu a fost pronunțată în procedura finalizată prin Hotărârea Curții Supreme de Justiție din 1 martie 2013.

50. Cauza examinată de Curtea Europeană a avut la origine acțiunea în apărarea reputației profesionale formulată de Aliona Roșca în legătură cu declarațiile publice ale lui N.C. din 29 ianuarie 2013. Procedura internă respectivă a fost soluționată prin alte acte judecătorești decât Hotărârea Curții Supreme de Justiție din 1 martie 2013 a cărei revizuire se solicită în prezenta cauză.

51. Prin Hotărârea din 11 decembrie 2025, Curtea Europeană a analizat dacă autoritățile naționale au asigurat un echilibru just între dreptul Alionei Roșca la respectarea reputației sale profesionale, protejat de art. 8 din Convenție, și libertatea de exprimare a autorului declarațiilor contestate.

52. Curtea Europeană nu a constatat o încălcare a Convenției prin Hotărârea Curții Supreme de Justiție din 1 martie 2013 și nici nu a stabilit că procedura de contencios administrativ finalizată prin această hotărâre a determinat încălcarea constatată.

53. Faptul că, pentru soluționarea cauzei privind reputația profesională, Curtea Europeană a prezentat și a analizat contextul în care au fost formulate declarațiile litigioase, inclusiv anumite proceduri privind evaluarea profesională a Alionei Roșca, nu modifică obiectul cauzei examinate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului.

54. Utilizarea acestor împrejurări nu echivalează cu constatarea nelegalității actelor administrative privind evaluarea profesională și nici cu constatarea unei încălcări a Convenției prin Hotărârea Curții Supreme de Justiție din 1 martie 2013.

55. De asemenea, Hotărârea Curții Supreme de Justiție din 1 martie 2013 nu a soluționat problema caracterului voluntar sau involuntar al demisiei Alionei Roșca. Obiectul acelei cauze îl constituia legalitatea Hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 82/4 din 29 ianuarie 2013, referitoare la cererea privind actele de atestare profesională, iar controlul judecătoresc exercitat la acel moment a fost limitat, în condițiile cadrului normativ aplicabil, la procedura de emitere și adoptare a hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii.

56. În consecință, argumentul revizuintei potrivit căruia Hotărârea Curții Europene ar fi infirmat caracterul voluntar al demisiei nu se raportează la o premisă determinantă a Hotărârii Curții Supreme de Justiție din 1 martie 2013.

57. Completul nu neagă caracterul obligatoriu al Hotărârii Curții Europene a Drepturilor Omului din 11 decembrie 2025. Totuși, obligația statului prevăzută de art. 46 din Convenție de a se conforma unei hotărâri definitive a Curții Europene nu determină, prin ea însăși, redeschiderea tuturor procedurilor interne care prezintă anumite elemente factuale comune cu cauza examinată la Curtea Europeană.

58. Redeschiderea unei proceduri interne poate constitui o măsură individuală de executare, însă aceasta trebuie să fie necesară pentru remedierea încălcării constatate și să se încadreze în condițiile prevăzute de dreptul intern, în speță de art. 449 lit. h) din Codul de procedură civilă.

59. Interpretarea propusă de revizuentă ar avea drept consecință extinderea art. 449 lit. h) asupra oricărei proceduri interne care prezintă o conexiune factuală cu cauza soluționată de Curtea Europeană, chiar dacă actul judecătoresc supus revizuirii nu a fost sursa încălcării constatate. O asemenea interpretare depășește limitele temeiului de revizuire stabilit de lege.

60. Completul reiterează că revizuirea este o cale de retractare, iar nu un mijloc de reexaminare a unei hotărâri irevocabile pe baza unor argumente care nu se încadrează în cazurile expres și limitativ prevăzute de art. 449 din Codul de procedură civilă.

61. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului *res judicata*, potrivit căruia o soluție definitivă nu poate fi repusă în discuție numai în scopul obținerii unei noi examinări a cauzei. O derogare este justificată doar atunci când existența unor circumstanțe esențiale și convingătoare impune redeschiderea procedurii (a se vedea Brumărescu v. România, nr. 28342/95, § 61-62; Roșca v. Moldova, nr. 6267/02, § 24-25; Ryabykh v. Rusia, nr. 52854/99, § 52).

62. În prezenta cauză, asemenea condiții nu sunt întrunite. Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 11 decembrie 2025 a fost pronunțată într-un litigiu distinct, iar încălcarea constatată prin aceasta nu rezultă din Hotărârea Curții Supreme de Justiție din 1 martie 2013, a cărei revizuire se solicită.

63. Prin urmare, argumentele invocate de Aliona Roșca nu se încadrează nici în temeiul de revizuire prevăzut de art. 449 lit. h) din Codul de procedură civilă.

64. Reieșind din cele expuse, Completul constată că motivele invocate de Aliona Roșca nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 449 lit. b) și h) din Codul de procedură civilă. În consecință, cererea de revizuire urmează a fi respinsă ca inadmisibilă, în temeiul art. 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

Cu privire la cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

65. Examinând cererea Alionei Roșca privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a textului „dar nu mai târziu de 5 ani de la data rămânerii irevocabile a hotărârii, încheierii sau deciziei” din art. 450 lit. b) din Codul de procedură civilă și sesizarea Curții Constituționale, Completul constată că aceasta nu poate fi admisă, reieșind din următoarele considerente.

66. Potrivit art. 12¹ alin. (2) din Codul de procedură civilă, la ridicarea excepției de neconstituționalitate instanța nu se pronunță asupra temeiniciei acesteia sau asupra conformității cu Constituția a normei contestate, ci verifică întrunirea condițiilor prevăzute de lege, inclusiv dacă norma contestată urmează a fi aplicată la soluționarea cauzei.

67. Această condiție presupune existența unei legături între norma contestată și soluția care urmează a fi adoptată în cauza aflată pe rolul instanței. Excepția de neconstituționalitate nu poate fi ridicată în privința unei norme care nu este determinantă pentru soluționarea cauzei.

68. În prezenta cauză, Aliona Roșca și-a întemeiat cererea de revizuire pe art. 449 lit. b) și h) din Codul de procedură civilă. Motivul invocat pentru redeschiderea procedurii îl constituie Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 11 decembrie 2025 în cauza Roșca v. Republica Moldova.

69. Articolul 449 lit. b) din Codul de procedură civilă se referă la circumstanțe sau fapte esențiale care existau la momentul judecării cauzei, dar care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului. Hotărârea Curții Europene din 11 decembrie 2025, pronunțată la mai mult de 12 ani după hotărârea a cărei revizuire se solicită, nu se încadrează, prin natura sa, în această categorie.

70. Faptul că anumite circumstanțe cunoscute anterior au primit ulterior o apreciere juridică din perspectiva Convenției nu le transformă în circumstanțe nou-descoperite în sensul art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă. Prin urmare, simpla indicare de

către revizuentă a art. 449 lit. b) nu poate schimba natura juridică a circumstanței invocate și nici condițiile legale în care aceasta poate constitui temei de revizuire.

71. Pentru situația în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului constată încălcarea unui drept sau a unei libertăți fundamentale, legiuitorul a prevăzut un temei distinct de revizuire, reglementat de art. 449 lit. h) din Codul de procedură civilă, căruia îi corespunde termenul special de 6 luni prevăzut de art. 450 lit. f) din același cod.

72. După cum s-a menționat la § 34, la examinarea cererii de revizuire, instanța pornește de la natura și conținutul concret al circumstanțelor invocate și verifică dacă acestea întrunesc condițiile temeiurilor de revizuire prevăzut de lege.

73. În prezenta cauză, cererea de revizuire a fost depusă în interiorul termenului prevăzut de art. 450 lit. f) din Codul de procedură civilă. Prin urmare, termenul de 5 ani prevăzut de art. 450 lit. b), a cărui constituționalitate este contestată, nu împiedică valorificarea Hotărârii Curții Europene invocate de revizuentă.

74. Examinarea Hotărârii Curții Europene ca posibil temei de revizuire se realizează potrivit art. 449 lit. h), în coroborare cu art. 450 lit. f) din Codul de procedură civilă. Astfel, soluția asupra cererii de revizuire nu depinde de aplicarea termenului de 5 ani prevăzut de art. 450 lit. b) din Codul de procedură civilă.

75. În privința art. 449 lit. b), circumstanța invocată nu întrunește, prin natura sa, condițiile acestui temei de revizuire, iar în privința art. 449 lit. h), termenul aplicabil este cel prevăzut de art. 450 lit. f) din Codul de procedură civilă.

76. În aceste condiții, textul contestat din art. 450 lit. b) din Codul de procedură civilă nu este determinant pentru soluționarea prezentei cereri de revizuire. Prin urmare, nu este întrunită condiția prevăzută de art. 12¹ alin. (2) lit. c) din Codul de procedură civilă, potrivit căreia prevederea contestată trebuie să urmeze a fi aplicată la soluționarea cauzei.

77. Suplimentar, Completul reține că textul contestat a constituit anterior obiectul controlului Curții Constituționale. Prin Decizia nr. 49 din 8 aprilie 2021, pronunțată în dosarul nr. 172g/2020, Curtea Constituțională a declarat inadmisibilă excepția de neconstituționalitate privind același text din art. 450 lit. b) din Codul de procedură civilă.

78. Totuși, independent de acest aspect, constatarea de la § 75 este suficientă pentru a concluziona că nu sunt întrunite cumulativ condițiile prevăzute de art. 12¹ alin. (2) din Codul de procedură civilă pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate.

79. Prin urmare, cererea Alionei Roșca privind ridicarea excepției de neconstituționalitate urmează a fi respinsă. În consecință, nu există temei pentru amânarea examinării cauzei.

80. În conformitate cu art. 12¹, art. 269-270, art. 446, art. 449 și art. 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Aliona Roșca împotriva Hotărârii Curții Supreme de Justiție din 1 martie 2013, în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Aliona Roșca împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la contestarea actului administrativ.

Respinge cererea depusă de Aliona Roșca privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a textului „dar nu mai târziu de 5 ani de la data rămânerii irevocabile a hotărârii, încheierii sau deciziei” din art. 450 lit. b) din Codul de procedură civilă și sesizarea Curții Constituționale.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Diana Stănilă

Judecători

Ana Cucerescu

Gheorghe Stratulat